

- English Grammar in Use (Grammar Addition to the Textbook English for Pharmacy and Medical Bioanalytics)
- Mgr. Zuzana Katerová
- Time Clauses

Time Clauses

Vedlejší časové věty

V tomto článku se zaměříme na anglické vedlejší věty časové, vysvětlíme si základní gramatické zásady, které se s těmito větami pojí, a vysvětlíme si význam nejčastějších spojek, kterými bývají časové věty uvozeny.

Vedlejší časové věty určují v čase děj, který nastal ve větě hlavní. Takové souvětí samozřejmě **může být jak v minulém čase, tak v přítomném i budoucím čase**. Pro jistotu si uvedeme několik českých souvětí, ve kterých jsou časové věty (jsou napsány tučným písmem):

Budoucí čas

Po všech časových spojkách se místo budoucího času – will píše přítomný čas – platí pro větu vedlejší. Ve větě hlavní bude will!!!

When – až (když), **If** – až (když), **After** - až, **Before** – než (dříve než), **Till, until** – až, dokud ne, **As long as** – pokud, **As soon as/Whenever/The moment** – jakmile, **While** – zatímco, pokud, **(The) next time** – příště, **Once** – jakmile, až

I will help you when I come back. Pomohu ti, až se vrátím.

pozn.: po spojce **till, until**

Until you do it. (v angličtině kladná věta + záporné slovo until)

Dokud to neuděláš. (v češtině záporná věta + kladné slovo dokud)

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

V angličtině nesmí být nikdy dva záporné ve větě – proto pozor na slova: never, until, no, nobody... – které jsou samy záporné.

When x If

When – se používá pro věci, které jsou **jisté**, že se stanou.

If – se používá pro věci, které jsou **jen možné**, že se stanou.

Příklady:

When I get home, I will send you a message.

As soon as I arrive, I will let you know.

After I write my essay, I will help him.

Before I go to school, I will call you.

As soon as the film starts, I will turn off my mobile phone.

Before I leave my flat, I will close the window.

Jedním z důležitých pravidel je to, že místo budoucího času je ve vedlejší časové větě nutné použít přítomný čas. Budoucí čas v takové větě nemůže být. Podívejme se tedy na tři vzorová souvětí:

When he came home, he made himself some coffee. - událost v minulosti, oba časy jsou minulé.

When he comes home, he makes himself some coffee. - Mluvíme o stálé pravdě, o jeho pravidelné činnosti, oba časy jsou přítomné

When he comes home, he'll make himself some coffee. - Událost v budoucnosti, říkáme, co se teprve stane, v hlavní větě je budoucí čas (he'll make), ve vedlejší je **přítomný čas** (when he comes).

~~**When he will come home, he'll make himself some coffee.**~~ - toto by bylo považováno za hrubou chybu.

Prostý čas + průběhový čas

Pokud je v souvětí v jedné větě prostý čas a v druhé průběhový, znamená to, že děj vyjádřený prostým časem zasáhl do právě probíhajícího děje (vyjádřeného průběhovým časem).

When I called him, he was having breakfast. - Děj v prostém čase (já jsem mu zavola) zasáhl do právě probíhajícího děje v průběhovém čase (on snídal).

While I was waiting for the bus, somebody stole my wallet. - Děj v prostém čase (někdo mi ukradl peněženku) zasáhl do právě probíhajícího děje v průběhovém čase (já jsem čekal na autobus).

Průběhový čas + průběhový čas

Dva průběhové časy naznačují, že oba děje probíhaly (nezávisle na sobě) zároveň.

When I was working, my children were outside playing football. - Oba děje (moje práce i hraní fotbalu) probíhaly současně.

Prostý čas + dokonavý čas

Je-li v souvětí v jedné z vět např. čas minulý prostý a v druhé čas předminulý (minulý dokonavý), znamená to, že děj vyjádřený minulým prostým časem proběhl, až když byl druhý děj dokončen.

When I came to his office, he had already gone. - Děj v prostém čase (já přišel k němu do kanceláře) nastal, až když druhý děj byl dokončen (on odešel). Pokud bychom zde použili místo dokonavého času čas prostý, znamenalo by to, že když jsem tam za ním přišel, on odešel (až když jsem přišel).

I will visit you when you have returned from hospital. - Zdůrazňujeme, že ho nenavštívíme dříve, ale až už bude doma (klidně týdnů poté, co se vrátí). Použití prostého času by znamenalo, že ho navštívím, (hned) až se vrátí - dva po sobě jdoucí děje.

Časové věty jsou uvozeny časovými spojkami. Běžnými časovými spojkami jsou:

WHEN - když, až

When je jednoznačně nejčastější a nejuniverzálnější časovou spojkou. Lze ji použít ve větě v prostém, průběhovém i dokonavém čase.

When I sat down, somebody knocked on the door.

When I was having a shower, the cat ate my dinner.

When he had completed the task, he was given another.

WHILE - zatímco

Tato spojka se používá většinou před větami v průběhovém čase.

I bought a newspaper while I was waiting for the train.

While I was skiing, I fell and broke my leg.

BEFORE, AFTER - předtím než, poté co

Tyto dvě spojky určují, v jakém sledu se dvě činnosti staly. Většinou uvozují věty v prostém čase, spojka AFTER také často bývá s dokonavým časem.

Before I left home, I switched off the TV.

After I switched/had switched off the TV, I left home.

POZOR: Čeština zde používá gramatická slůvka navíc (předtím než, poté co), v angličtině je však pouze AFTER a BEFORE. Pokud si tedy něco překládáte z češtiny, nenechte se tím zmást: *předtím, než přišel = before he came.*

UNTIL - dokud ne

Spojka UNTIL je záporná a pojí se vždy s větou, kde je sloveso kladné (narozdíl od češtiny). Většinou je v této větě prostý čas.

She was walking along the street until she realized that she didn't have her wallet. -

sloveso vedlejší časové věty je kladné

I won't leave until you tell me the truth. - dokud mi neřekneš = until you tell.

AS = jak tak

Tato spojka se používá nejčastěji s průběhovým časem, má význam 'zatímco':

As she was talking to him, her phone rang. = WHILE she was talking....

JUST AS, AS SOON AS - jakmile, hned jak

Tyto dvě spojky zdůrazňují, že oba děje proběhly ihned po sobě, popř. proběhly zároveň. Obě se pojí spíše s prostými časy.

We'll go as soon as it stops raining.

Just as he entered the room, everybody started to laugh.

Zkracování vedlejších vět gerundiem

Za určitých okolností je možné zkrátit vedlejší časovou větu gerundiem. Nejčastěji je to u spojek AFTER a BEFORE. Je však nezbytné, aby vedlejší věta měla stejný podmět, jako hlavní věta. Pokud nemá, nelze takovou větu zkrátit.

Before he started to read the newspaper, he turned on the radio.

Before starting to read the newspaper, he turned on the radio.

After he read the newspaper, he got up.

After reading the newspaper, he got up.

Zkracování vedlejších vět přechodníkem

Vedlejší časové věty můžeme především v písemném stylu zkracovat pomocí přechodníků (v angličtině nejsou přechodníky žádná věda - všechny tvary jsou stejné: koncovka ING). Opět je nutné, aby podmět hlavní i vedlejší věty byl shodný.

As soon as I realized that I was late, I started to run.

Realizing that I was late, I started to run.

While I was watching the movie, I ate a bag of popcorn.

Watching the movie, I ate a bag of popcorn.

